

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА В РИНКОВИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

проф. Жулавський А. Ю., студент гр. М-91 Мирошніченко Д. В.

В умовах ринкової економіки розвиток сучасного підприємства в більшій мірі залежить від величини витрат на виготовлення продукції. Так як умови зовнішнього середовища весь час змінюються, то в період погіршення кон'юнктури ринку перед управлінцями постає питання як ефективно керувати витратами. Під час стабільного розвитку економіки вони мають визначити оптимальне співвідношення між фондом споживання і фондом накопичення. Саме формування ефективної системи управління витратами сприяє вирішенню цих задач.

Максимізація прибутку неможлива без ефективного управління витратами. Тому дана тема є актуальною в сучасних умовах розвитку конкурентного середовища ринкової економіки.

Аналіз останніх публікацій засвідчив, що проблема розробки ефективної системи управління витратами на підприємстві є досить актуальною. Питання управління витратами на підприємстві знайшли своє відображення в роботах таких вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів: М. Т. Данілочкіна, П. Карпова Е. Майєра, Р. Манна, І. Ф. Мухарь, Т.,А. М. Рибіної, К. П. Яновського та ін.

Проте не всі підприємства усвідомлюють значимість створення ефективної системи управління витратами для більш раціонального використання всіх виробничих ресурсів, забезпечення конкурентоспроможності продукції, оптимізації структури доходів та видатків, прийняття ефективних управлінських рішень.

Актуальність даної теми можна пояснити тим, що на даному етапі розвитку економіки застосування сучасними підприємствами цілісних механізмів системи управління витратами практично відсутнє.

Система управління витратами – це сукупність взаємопов'язаних елементів, керований блок якої спрямований на реалізацію функцій управління витратами за допомогою певних методів і регулювання чинників та управління процесами формування витрат для оптимізації їх структури та рівня.

Сьогодні існуюча система оцінювання виробничих витрат недостатньо добре відповідає сучасним вимогам управління витратами. Недоліки пов'язані з відсутністю детального відображення витрат та їхнього аналізу відповідно до потреб зовнішнього середовища. Це позначилось не тільки на процесі калькулювання витрат, а й на зменшенні ступеня відповідальності за використання ресурсів. В цих умовах найбільш доцільним є організація управління витратами відповідно до виробничої

структури підприємства.

Проблема створення ефективної системи управління витратами посилюється ще й тим, що виробничі затрати постійно потрібно звіряти з даними майбутніх затрат, які формуються під впливом зовнішнього середовища.

В теорії управління витратами існує досить багато методів ведення їх обліку і аналізу. Найбільш розповсюдженими з них є: директ-костинг; стандарт-кост; CVP-аналіз (аналіз точки беззбитковості); метод ABC. Проблемними питаннями у системі управління витратами є їх аналіз.

Ми пропонуємо застосовувати два методи, які можна використовувати при управлінні витратами. Це метод ABC та метод обліку неповних витрат.

Система управління витратами, заснована на використанні ABC-методу, передбачає можливість оцінки доцільності їх здійснення з погляду корисності виконання пов'язаних з цими витратами операцій технологічного процесу.

Цей метод доцільно використовувати при розподілі накладних витрат, що дає змогу визначити резерви зниження собівартості продукції.

Завдяки більш раціональному вибору бази розподілу за допомогою методу ABC можна виявити резерви зниження собівартості продукції.

Вважаємо, що при використанні даного методу можлива інтеграція управлінського та фінансового обліку, тобто досягається можливість регулярного контролю за собівартістю і розміром отриманого прибутку. Особливу актуальність має проблема скорочення трудомісткості калькуляційної роботи для управлінських цілей та її поєднання з даними фінансового обліку. Дану проблему можна вирішити застосування методу директ-костингу.

Можемо стверджувати, що ефективне управління витратами можливе тільки при взаємодії всіх служб і відділів управління підприємством і чіткому розподілі завдань з реалізації поставленої цілі – мінімізації витрат. Ці задачі повинні ставитись відповідно до спеціалізації кожного підрозділу.

Подальші дослідження мають бути спрямовані на розробку заходів щодо впровадження запропонованих методів управління витратами. Також необхідно звернути увагу на вдосконалення системи управління витратами для підвищення конкурентоспроможності підприємства. Така система має включати в себе організацію обліку витрат виробництва; аналіз витрат виробництва, нормування витрат, планування собівартості продукції, визначення шляхів і розробку заходів по зниженню витрат і підвищенню ефективності використання ресурсів.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 3. – С. 80-81.